

DE RIJKE MAN EN LAZARUS

hjms

Geliefde (aanstaande) broeders en zusters, in de bijbel staat in hoofdstuk 16, de verzen 19-31, van het Evangelie van Lukas een bijzonder verhaal geschreven, hetwelk onze Heer Jezus eens aan Zijn discipelen vertelde. Het is een gelijkenis met een indringende waarschuwing over een hele rijke man, die op een totaal verkeerde manier met z'n rijkdom omging. Hij volhardde namelijk tot aan zijn dood in het weigeren van hulp aan een arme bedelaar, die met zweren overdekt voor zijn voordeur lag. Het verhaal is als volgt:

Er was een zekere rijke man, die altijd prachtig gekleed was en elke dag vrolijk en prachtig leefde. Maar er was ook een zekere bedelaar, Lazarus geheten, die bedekt met zweren (elke dag) voor zijn poort lag. Lazarus begeerde te eten van de kruimeltjes, die van de tafel van de rijke man vielen. Maar helaas, de honden kwamen (aten de kruimeltjes op) en likten zijn zweren.

Op een dag stierf de bedelaar en door de engelen werd hij (in het paradijs) in den schoot van Abraham gedragen. En de rijke man stierf ook en werd begraven. En toen hij in de hel zijn ogen opsloeg, terwijl hij in pijn was, zag hij in de verte Abraham en Lazarus in zijn schoot liggen. En hij riep: *"Vader Abraham, ontferm u over mij. Stuur Lazarus, dat hij zijn vingers in het water zal dopen en mijn tong zal verkoelen, want ik lijd hevige pijn in deze vlammen".*

Maar Abraham zei: *"Kind, gedenk toch dat jij de goede dingen in het leven ontvangen hebt, terwijl Lazarus de kwade dingen ontving. Nu wordt hij vertroost en lijdt jij smarten. En trouwens, tussen ons en jou is een diepe kloof, zodat degenen die van hier tot jou willen oversteken, dat niet zouden kunnen. Maar ook degenen die daar zijn, kunnen niet van daar naar ons overkomen."*

En de rijke zei: *"Ik smeeek u dan, vader Abraham, dat u hem (d.w.z. Lazarus) naar mijn vaders huis stuurt. Want ik heb vijf broers. Dat hij hun dit zal vertellen, opdat ook zij niet in deze plaats van pijniging hoeven te komen."*

Abraham zei tot hem: *"Zij hebben Mozes en de profeten. Dat zij naar die luisteren."*

En de rijke man zei: *"Neen, vader Abraham. Maar als er iemand uit de dood tot hen heenging, dan zouden zij zich bekeren."*

Doch Abraham zei tot hem: *"Indien zij niet naar Mozes en de profeten luisteren, dan zullen zij zich ook niets laten gezegen, als er iemand uit de dood opstond."*

Leest u het goed, broeders en zusters? Volgens de bijbel is er geestelijk bewustzijn ná de dood. Zowel de rijke man als Lazarus leefden na hun dood verder. Zij kenden en herkenden elkaar ook. Maar de plaats waar hun geest zich bevond, verschilde enorm. De rijke man bevond zich in de hel en leed vreselijke pijnen, terwijl Lazarus zich in het paradijs bevond en werd vertroost.

De bijbel vertelt ons uitdrukkelijk, dat er een hel bestaat, een vreselijke plaats waar iedere onbekeerde zondaar ná de lichamelijke dood naar toe zal gaan. En als deze plaats écht bestaat, kunnen wij die hel met ons verstand niet wegredeneren. Dan kan daar niets aan veranderd worden, of wij er nu wel of niet in geloven. Dan is het veel verstandiger om er voor de zekerheid maar voor te zorgen, dat wij na onze dood dáár niet terecht komen.

Er is mij nóg iets bijzonders in dit verhaal opgevallen met betrekking tot de naam van de bedelaar en de schijnbare anonimiteit van de rijke man.

De bedelaar heette Lazarus. Lazarus is de Griekse vorm van de Hebreeuwse naam Eleazar en betekent *"God heeft geholpen"*. Is dit niet een geweldige vertroosting voor een ieder die hulp nodig heeft en tot God komt?

Bent u in geestelijke nood? Voelt u zich door uw zonden of een mislukt leven zo bedrukt en teneergeslagen? God zal u zeker helpen als u tot Hem komt. Want zó lief had God de mensen, dat Hij Zijn Zoon Jezus Christus naar de aarde stuurde om zondaren tot bekering te brengen en hen te redden van het verderf. Indien u wilt, zal Jezus u vrijmaken en uw zonden en overtredingen vergeven.

Bent u in materiële nood? Mensen verwachten van God doorgaans á la minute concreet hulp voor hun materiële zorgen. Maar het kan zijn, dat die hulp tijdens het aardse leven uitblijft om redenen die God alleen kent. Dat zien we ook in dit verhaal, in deze gelijkenis. Dan zult u

geduld moeten beoefenen. Maar tóch werd Lazarus uiteindelijk na zijn dood in het paradijs eeuwig vertroost en verzorgd.

Dit feit toont ons overigens, dat Lazarus dus blijkbaar iemand was die in God geloofde, zich echt van zijn zonden had bekeerd en een kind van God was geworden.

De rijke man blijft in dit verhaal echter anoniem. Hij leefde anoniem en hij stierf anoniem. Alsof zijn leven, ondanks zijn rijkdom, totaal niets had betekend. Is dat niet diep tragisch? Dat men op het einde van zijn of haar leven tot de conclusie moet komen, dat dit leven niets heeft betekend? Dat men niets voor de naasten heeft gedaan, dat men niets liefdevols heeft gepresteerd? Maar uit het verhaal begrijpen we dat desondanks de rijke man wél alle materiële mogelijkheden en middelen had bezeten om tóch wat voor zijn medemens te betekenen. Maar helaas had hij alleen voor zichzelf geleefd en zich laten leiden door zijn egoïsme. Elke dag leefde hij vrolijk en prachtig. Hij had mooie kleren, ruim voldoende te eten, een mooi huis. Elke dag was er feest en pret. Hij zwelgde en braste en verlustigde zich. Hij deed zich tegoed aan allerlei lekkere gerechten en drinken. Misschien gaf hij veel geld uit aan de duurste hobbies en ging hij op de mooiste vakanties. Misschien had hij mooie, dure auto's en een glanzende carrière.

Maar weet u wat helemáál erg tragisch was? Nét zoals Lazarus een kind van God was, was ook deze rijke man niet onbekend met de dingen van God. Want hij noemde Abraham: "*vader Abraham*". Waarschijnlijk was hij traditioneel in de kerk opgegroeid en had hij meermalen over de Weg tot het eeuwige behoud gehoord. Maar hij had zich nooit echt bekeerd. Het zou best zo kunnen zijn, dat deze rijke man zelfs grote kennis van het Woord van God bezat en allerlei geestelijke ervaringen had meegemaakt. Want daarop wijst deze gelijkenis van Jezus eigenlijk wel. Weet u, de bijbel is een geestelijk boek met een geestelijke inhoud. Als Jezus dan specifiek in Zijn verhaal uitlegde, dat deze man goed te eten en te drinken had en goed gekleed ging, dan schuilt daar veel méér achter. "*Eten*" wijst ons in bijbelse taal op het Woord van God. "*Drinken*" wijst op de vervulling met de Heilige Geest, terwijl "*kleding*" wijst op rechtvaardigmaking.

We mogen daarom hieruit verstaan, dat deze rijke man eigenlijk verwijst naar de vastgeroeste christen, die op z'n gemakkie zijn geestelijk leven van alledaagse sleur leidt. Elke zondag gaat hij naar de kerk, hij weet véél van de bijbel en Gods Woord en hij heeft van alles op geestelijk gebied meegemaakt, zelfs de ervaringen met de Heilige Geest zijn hem niet onbekend. Maar de kern van waar het in het christelijke leven werkelijk omgaat, is hij uit het oog verloren. Namelijk het geven van liefde allereerst aan God én aan zijn naasten. Hij had géén oog voor die arme, zieke en behoeftige bedelaar, die pal voor zijn deur lag dood te gaan van honger en ziekte. Hij deed niets voor Lazarus.

Nu is het eigenlijk nét zo erg als een ongelovige persoon absoluut egoïstisch en uitsluitend voor zichzelf leeft. Maar het wordt zo diep tragisch als iemand die de weg van verlossing kent en heeft gehoord, bewust en met open ogen op het eeuwige verderf afkoerst.

De rijke man deed niets voor Lazarus. Hij gaf hem geen brood te eten en verzorgde zijn wonden en zweren niet. Hij liet zelfs toe dat zijn honden aan de zweren van Lazarus likten. Hij joeg die honden niet eens weg.

Lazarus bezat niets in het leven en behoorde tot de allerlaagste sociale klasse. Het uitschot van de maatschappij zoals sommigen zeggen. Geen huis, geen carrière, geen geld, geen mooie kleding, geen eten, geen familieleden of vrienden die hielpen. Hij was arm, hulpbehoevend en in lompen gekleed. Lazarus bezat niets, zelfs geen gezond lichaam. Met zijn lichaam overdekt met etterende, kwaadaardige zweren bedelde hij om hulp.

Ja, Lazarus had elke hulp nodig die hij kon krijgen. Want anders zou hij sterven van honger en ziekte. Maar de rijke man stak geen vinger naar hem uit om hem te helpen.

En als we het opnieuw door onze geestelijke bril bezien, dan verstaan we dat die rijke man zijn arme, pas bekeerde broeder Lazarus, die ook regelmatig in dezelfde kerkdiensten en

gemeentesamenkomsten als hijzelf kwam, volkomen links liet liggen. Terwijl hij zovóél van het Woord van God wist, vertelde hij niets aan de geestelijk hongerende Lazarus. Hoewel hij al bekeerd was, had Lazarus honger en dorst. Maar de rijke gaf hem zelfs niets van de kleine kruimeltjes van het geestelijke Brood, het Woord van God. Hij bood hem niets aan van het geestelijke water van de Heilige Geest om zijn geestelijke dorst te lessen. En hij wees Lazarus niet op het Bloed van Jezus om genezen en verlost te worden van de vieze, onreine zweren aan zijn lichaam. Waarschijnlijk waren het de zweren van de toen veel voorkomende ziekte melaatsheid. Als de bijbel spreekt over melaatsheid, wordt daarmee in geestelijke zin ook zonde en onreinheid bedoeld. Zonden en onreinheid uit zijn oude leven vóór Lazarus een kind van God werd en waarvan hij nog niet was verlost. En toen de rijke man zag, dat Lazarus werd belaagd door de honden, dat wil zeggen door de mensen in de kerk die bewust blijven zondigen in onreinheid en zich niet willen bekeren, toen nam hij Lazarus niet eens in bescherming.

Broeders en zusters, in deze gelijkenis kunnen we wel vier hoofdoorzaken vinden, waarom die rijke man Lazarus niet hielp:

1. De rijke man was een egoïst en had geen liefde voor zijn naaste. Zélfs niet terwijl hij zag dat zijn naaste aan alles gebrek had. *“Als ik het maar goed heb! Ikke, ikke, ikke, en de rest kan stikken.”* Lazarus vroeg helemaal niet veel. Hij vroeg slechts de kruimeltjes, maar zelfs die kreeg hij niet.

2. De rijke man was zelf onrein. Dit zien we in het feit, dat hij zijn honden toeliet om aan de onreine zweren van Lazarus te likken. In bijbelse taal wijzen honden net als melaatsheid op onreinheid. We zouden dus zelfs mogen concluderen, dat de rijke man een zeker behagen had in de vieze bezigheid van die honden.

3. De rijke man was hoogmoedig. Want zelfs toen hij in de hel zat, en Lazarus in het paradijs, bestond hij het notabene om te commanderen: *“Stuur Lazarus naar mij toe om mijn tong te verkoelen. Stuur Lazarus naar de aarde om mijn broers te waarschuwen”*. Dus zelfs toen hij reeds voor eeuwig verloren was, voelde hij zich nog méér en béter dan die bedelaar Lazarus. Toch moet ons dit niet verbazen! Want als wij verloren gaan, nemen wij ook onze zonden voor eeuwig mee naar de hel. Helaas is het een kwaal van veel rijke mensen, dat zij zich tóch nog ietsje beter voelen dan hun niet zo rijk bedeelde medemensen.

4. De rijke man had nooit écht geloof in God gehad. Want hij had zich niet bekeerd, terwijl hij toch de beschikking had over de boeken van Mozes en de profeten, waaruit hij alles had kunnen leren om door God gered te worden. En uit de woorden van Abraham mogen we begrijpen, dat we zelfs niet tot geloof komen door het feit, dat iemand uit de dood weer levend opstaat, indien we ook het Woord van God, de bijbel, nooit echt hebben geloofd. Het feit dat Jezus, Gods Zoon, uit de dood opstond, brengt ons niet tot geloof. Dat kan alleen het Woord van God doen, als we ons hart daarvoor openstellen.

Dus welbeschouwd was de geestelijke toestand van die rijke man veel en veel slechter dan die van Lazarus. Eigenlijk was ook hij bedekt met onreine zweren. Alleen zag men die niet door zijn mooie kleding.

We zouden nu kunnen concluderen: *“Heer Jezus, ik ben die arme Lazarus”*. Geliefde broeder of zuster, dan is er nu verlossing van uw zonden en van uw onreinheden. Komt u toch tot Jezus in diep berouw en belijdt uw zonden en onreinheid. Jezus zal u vrijmaken en u vergeven. En indien u wilt, dan maakt Hij u tot Zijn kind, zodat u straks samen met Hem het eeuwige leven mag genieten.

Ook kunnen we ons misschien nu afvragen: *“Heer Jezus, ben ik die rijke man?”*. Dan is toch onze situatie nog steeds niet hopeloos. Jezus wil nog steeds Zijn genade schenken. Maar we moeten ons dan nu wel bekeren van ons grote egoïsme, van onze onreinheid, van onze

hoogmoed en van ons ongeloof. Belijdt aan Jezus uw falen als christen. Belijdt Hem dat u niets goeds heeft gedaan met de grote (geestelijke) rijkdommen, welke Hij u ter beschikking heeft gesteld. Belijdt Hem uw blindheid voor zielen in nood.

De grote hamvraag vandaag is daarom voor ons eigenlijk: *“Heer Jezus, kleven er ook onreine, geestelijke zweren aan mijn lichaam?”*

Laten wij onze harten heel ernstig onderzoeken. Moeten wij deze vraag helaas bevestigend beantwoorden? Moeten wij dezelfde conclusie trekken als eens de profeet Jesaja deed in het eerste hoofdstuk van het boek Jesaja?

“..... Heer, ons hele hoofd is ziek en ons hele hart is mat. Van de voetzool af tot het hoofd toe is er niets gezond aan ons. Alleen maar wonden en striemen en etterbuilen, die niet uitgedrukt en niet verbonden zijn.....”

Dan is tóch de zaak voor ons nog niet hopeloos. Desondanks is er dan tóch heel goed nieuws voor ons. Want God zei tegen Jesaja:

“Wast u, reinigt u, doe de boosheid van uw handelingen van voor Mijn ogen weg. Doe geen kwaad meer. Leer om goed te doen, zoek het recht en help den verdrukten. Verzorg de wezen en help de weduwen. Komt dan, en laten we samen overleggen, zegt de Heer. Al waren uw zonden zo rood als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw, al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol.”

Broeders en zusters, is God niet wonderbaar? Hoe groot en hoe dieplood onze zonden ook zijn geweest. Altijd is er bij Hem vergeving mogelijk. Om opnieuw te mogen beginnen, nadat wij in diep berouw onze zonden hebben beleden. God deed alles om ons te redden van het verderf in de hel. Hij gaf Zijn enige Zoon Jezus over aan een vreselijke dood aan het kruis van Golgotha om ons te redden. Zó lief had Hij ons. Als wij ons door het Bloed van Jezus laten reinigen, zullen al die vieze, onreine zweren aan ons lichaam verdwijnen. Het zal zijn alsof wij nog nooit hebben gezondigd, zó schoon. Daarna mogen wij met Hem een nieuw leven beginnen. Een succesvol en vruchtbaar, positief leven dat niet meer anoniem is. Andere mensen zullen door uw inspanningen geholpen worden en tot bloei komen. Maar bovenal, uw namen zullen voor eeuwig genoteerd staan in het Boek des Levens. Amen.